

Alessandro Tomei

Nikola IV. – prvi papa franjevac, naručitelj i mecena

U četiri godine svoga kratkoga pontifikata (1288. – 1292.) Nikola IV., prvi papa pripadnik franjevačkoga reda, istaknuo se u aktivnom političkom i religijskom djelovanju, ali i kao uporan naručitelj i mecena umjetničkih djela. Plod takvih nastojanja obnova je dvije od tri velike rimske bazilike: Sv. Ivana Lateranskoga i Sv. Marije Velike te restauracija fresaka Bazilike Sv. Franje u Assisiju koja je započela u prvoj godini njegova pontifikata. Voditelj ovih radova i, moglo bi se reći, dvorski slikar bijaše Jacopo Torriti, jedan od najvećih majstora koji su djelovali između Assisija i Rima u posljednjoj četvrtini 13. stoljeća. Torriti je velikom umješnošću i finoćom izvedbe, ali poštujući i želje naručitelja, uspio ujediniti rimsku tradiciju i novine koje je širila gotika sa sjevera, u formi i sadržaju. Pozornost Nikole IV. nije usmjerena samo na velike centre poput Rima i Assisija, već i na Marke, zemlju predaka i podrijetla, gdje zatičemo velik broj donacija lokalnim franjevačkim centrima.

Prijevod s talijanskoga: Melita Sciuca